

Nieuwsbrief Hoogspanningslijnen Brandevoort – september 2020

Toen we in december 2019 een nieuwsbrief rondstuurden, beloofden we elkaar een volgende keer, rond de zomer, te ontmoeten. Door het coronavirus sturen we u ook deze keer onze update in een nieuwsbrief. We hopen u later in goede gezondheid te treffen om alsnog de actuele stand van zaken persoonlijk met u te bespreken.

In deze nieuwsbrief hebben we, na een samenvatting van de situatie, aandacht voor:

- Haalbaarheidsstudie 150 kV-lijnen in Brandevoort ondergronds leggen en vervolg;
- De ontwikkelingen in de werkgroep ALARA-maatregelen waaraan ook Helmond deelneemt;
- De stand van zaken van de meetplannen in Brandevoort.

Samenvatting van de situatie

Als gemeente Helmond willen we inwoners een gezonde en veilige woonomgeving bieden en tegelijkertijd willen we ook zorgen dat iedereen elektriciteit heeft. Om die twee zaken met elkaar te verenigen zijn landelijk voor bovengrondse hoogspanningslijnen zorgvuldigheidsregels en voorzorgsbeginselen geformuleerd.

Als voorzorgsnorm hanteren overheden sinds 2005 'een jaargemiddelde van 0,4 microtesla in vaak gebruikte (verblijfs)ruimten' als grens voor hoe sterk een magneetveld in de bebouwde omgeving mag zijn. Om te bepalen tot op welke afstand van een bovengrondse hoogspanningslijn deze kracht heerst, maken ze gebruik van de berekeningsmethode zoals het RIVM die opstelt.

Met oudere versies van die methode kwam de magneetveldzone in Brandevoort op 45 meter aan weerszijden. In 2015 publiceerde het RIVM de nieuwste berekeningsmethode, 'Handreiking 4.1'. Deze beschrijft dat het voor de uitkomst van de berekening niet uitmaakt hoeveel stroom er daadwerkelijk over een lijn gaat. Ze gaat uit van de hoeveelheid stroom die over een lijn zou *kunnen* gaan.

Nu zijn de lijnen in Brandevoort nogal zwaar uitgevoerd; er *kán* in geval van een transportprobleem elders in het land tijdelijk (veel) meer stroom overheen worden gestuurd. In de praktijk gebeurt dat zelden.

In overleg en samenwerking met netwerkbeheerder TenneT, het ministerie van Economische Zaken & Klimaat, de landelijke ALARA werkgroep en bijgestaan door Petersburg Consultants wil gemeente Helmond blijven onderzoeken hoe ze de magneetveldzones alsnog zo smal mogelijk kan maken.

De 150 kV-lijnen ondergronds

TenneT heeft in een haalbaarheidsstudie uitgezocht hoe het de 150 kV-lijnen onder de grond kan leggen ('verkabelen'). TenneT zocht uit wat daarbij komt kijken o.a.; hoeveel fysieke werkruimte er nodig is, welke wet en regelgeving dan van toepassing is (juridisch en technisch). De haalbaarheidsstudie is momenteel in een afrondende fase.

De eerste signalen van TenneT zijn dat we de 150 kV technisch kunnen verkabelen. Daarnaast zouden de magneetvelden rondom de resterende 380 kV circuits, rekening houdende met de nieuwe handreiking 4.1, de '45 meter zone' overschrijden. Daarom is het belangrijk om één integrale oplossing voor zowel de 150 kV als de 380 kV te vinden. Om tot die integrale oplossing te komen zal TenneT verder onderzoeken hoe de magneetveldzones van de resterende bovengrondse geleiders nog verder kunnen worden versmald tot de huidige '45 meter zone'.

Nadat deze haalbaarheidsstudie is afgerond presenteren we dit in een informatiebijeenkomst. De gemeente (samen met TenneT) kiest dan welk basisonwerp zal worden uitgewerkt. De uitkomst van dit aanvullende haalbaarheidsonderzoek is naar verwachting in het 1ste kwartaal van 2021 gereed.

ALARA – As Low As Reasonably Achievable ('Zo laag mogelijk')

De Commissie Verdaas en minister Wiebes willen weer nieuwe richtlijnen opstellen waaraan magneetvelden moeten voldoen. Uitgangspunt daarbij is: magneetvelden moeten zo klein en zwak zijn als redelijkerwijs haalbaar is: 'As Low As Reasonably Achievable'. Om te bepalen hoe je eerlijk en duidelijk kunt bepalen wat 'redelijkerwijs haalbaar zo laag mogelijk' is, riep het ministerie een landelijke werkgroep in het leven. Helmond is in die werkgroep vertegenwoordigd via zowel de Vereniging Nederlandse Gemeenten als via het Platform Hoogspanning. Voordat de spade in Brandevoort de grond in gaat hoopt de gemeente duidelijkheid te hebben over wat 'ALARA' inhoudt en welke invloed dit heeft op ons haalbaarheidsonderzoek.

Meetplannen

Petersburg Consultants heeft in overleg met TenneT en Helmond nog eens bekeken of het zinvol en mogelijk is de breedte van magneetvelden in het vrije veld te meten. Ook bekijken we de mogelijkheid om aan de bron of de lijn te meten. We zijn hierover met elkaar in gesprek en bekijken de komende maanden de mogelijk wijze van meten. Zodra we hier een uitkomst over hebben zullen we u hierover berichten, waarbij we hopen u voor het einde van het jaar meer duidelijkheid te kunnen bieden.

Tot slot

We hopen dat u met deze nieuwsbrief weer op de hoogte bent van de laatste stand van zaken. Tevens kunt u onze website raadplegen (www.helmond.nl/hoogspanningslijnen) met daarop onder meer het rapport van Verdaas, de aanbiedingsbrief van Wiebes en een lijst met veelgestelde vragen. In het eerste kwartaal van 2021 informeren wij u opnieuw over de stand van zaken, al naar gelang de COVID richtlijnen zal dit fysiek of digitaal zijn.

Met hartelijke groet,
College van B en W van de gemeente Helmond.